

Ewa Widlarz

Pochodzenie imion i nazwisk mieszkańców parafii Chocznia

Wadoviana : przegląd historyczno-kulturalny 7, 53-72

2002

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Pochodzenie imion i nazwisk mieszkańców parafii Choczni

O historii nazwiska w języku polskim

Polski system antroponimiczny w zakresie nazw ludzi ewoluował w czasie od określania jednoimiennego do uformowanego ostatecznie typu: imię, nazwisko. Pojawienie się po imieniu drugiego członu było uwarunkowane czynnikami społeczno-ekonomicznymi: zwiększaniem się gęstości zaludnienia, rozwojem przemysłu, handlu, powstaniem miast.

W Polsce długo panował pogląd, że nazwisko pojawiło się najpierw u szlachty na przełomie XV i XVI wieku, u chłopów w XVIII wieku.¹ Nowsze badania przesunęły czas powstania nazwiska na przełom XIII -XIV wieku. Najstarsza księga miejska Krakowa zawiera przykłady pochodzące z 1392 roku: Mikołaj Studziennik, Paweł Rzepka, Jan Opolski, Jakub Drozdek.² Współczesne znaczenie terminu nazwisko zostało dokładnie zdefiniowane przez J. Bubaka w książce „Proces kształtowania się polskiego nazwiska mieszczańskiego i chłopskiego”. Autor rozpatruje nazwisko w aspekcie słownikowym, jako termin językoznawczy oraz prawniczy. Uwzględnienie wszystkich tych cech pozwoliło określić, że „nazwisko jest to termin, nazwa własna osobowa, formacja onomastyczna, chronologicznie późniejsza od imienia i stojąca po nim na drugim miejscu (drugie ponowione imię powstałe w celu dokładniejszej identyfikacji osoby), oznaczenie rodzinne (wspólne rodzinie), posiadające określoną wartość w obrocie prawnym: jest dziedziczne (żona otrzymuje po mężu, dzieci po ojcu), obowiązkowe i powszechne (nosi je każdy z nas), ustabilizowane i niezmiennie (tylko na drodze urzędowej może być zmienione); jest wreszcie podstawowym elementem służącym do identyfikacji osoby.”³ Termin nazwisko w dzisiejszym rozumieniu jest tworem niedawnym. Od najdawniejszych czasów, niemal po dzień dzisiejszy nazwisko określane było wieloma synonimami, np. imię, miano, nazwa, nazwanie, przewiszczce, przezywanie, przydomek, tytuł, zwiszczce.⁴

Sam wyraz nazwisko poświadczony jest w języku polskim od XVI wieku. Jako określenie drugiego po imieniu członu nazwy osobowej użyty zostaje w siedemnastowiecznym rękopisie Waleriana Nekandy Trepki, tzw. „Libert Chamorum”.⁵ sW słowniku S. B. Lindego z początku XIX wieku nazwisko określane jest jako „iakiękolwiek rzeczy przewisko, imię.”⁶ Słownik wileński M. Olgelbranda z 1883 roku definiuje nazwisko jako „imię własne, wspólne całej rodzinie.”⁷ Przytacza też słowa Naruszewicza o nazwisku osobistym: „Starożytni Polacy (...) pisali się i nazywali się różnie, najprzód od herbów (...), powtóre od wiosek (...) po trzecie od imion ojcowskich.”⁸ Dopiero początek XX wieku przynosi precyzyjną definicję nazwiska. W tzw. słowniku warszawskim jest ono określane jako „imię własne, wspólne całej rodzinie, które dzieci biorą po ojcu a żona po mężu.”⁹ Podobne znaczenie tego terminu daje Słownik Języka Polskiego W. Doroszewskiego, ale umieszcza w de-

fincji kontrowersyjne określenie „nazwa rodowa”.¹⁰ Powtarza się ono także w Encyklopedii językoznawstwa ogólnego z 1993 roku. Historycznie rzecz biorąc, poprzednikiem nazwiska jest przezwisko, poświadczone w polszczyźnie już od XV wieku. Słownik staropolski pisze o nim jako „nazwie dodatkowej dodanej do właściwego imienia.”¹¹ Jednak od XVII wieku wyraz przezwisko nabiera również zabarwienia ujemnego. Słownik G. Knapskiego jako jedno ze znaczeń tego terminu podaje, iż jest to „nazwa obelżywa, wyzwisko.”¹² Określenia te upowszechniają się i na początku XX wieku przezwisko jako nazwa nacechowana przegrywa (mimo pojawienia się wiek wcześniej) w rywalizacji z nazwiskiem, które staje się obowiązującym terminem w języku polskim i długo nie był definiowanym. Autorzy prac formułowali tylko ogólne określenia, np. J. St. Bystron napisał, że nazwiska nie tworzą (...) specjalnej kategorii gramatycznej; nie ma wyrazów, które by same przez się były nazwiskiem.¹³ Charakteryzując nazwy osobowe jedynie Rospond daje pełniejszą definicję nazwiska jako drugiego, ponowionego imienia własnego, wspólnego rodzinie.¹⁴ Z punktu widzenia prawa nazwisko jako element identyfikacyjny jest wynikiem praktyki wewnątrz mniejszej lub większej grupy społecznej stosowanej stale i powszechnie.¹⁵ W dawnej Polsce nie było prawa dotyczącego obowiązku posiadania nazwiska. Wymóg ten wprowadziły przepisy władz zaborczych z lat 1787 i 1821 jako wynik akcji nadawania wszystkim mieszkańcom nazwisk i wprowadzanie rejestrów. Dalszy rozwój norm prawnych polegał na doskonaleniu obowiązujących przepisów.¹⁶ We współczesnym polskim prawodawstwie brak definicji nazwiska choć wiadomo, że cechuje go dziedziczność, obowiązkowość, powszechność i niezmienność. Nazwisko ma w życiu społecznym szczególny charakter związany z jego rolą w obrocie prawnym. Funkcjonowanie nowoczesnego społeczeństwa i jego instytucji nie jest możliwe bez tego podstawowego elementu identyfikacyjnego.¹⁷ Zgromadzone w niniejszej pracy nazwiska zostały wypisane z ksiąg metrykalnych. Najstarsze zapisy pochodzą z 1654 roku. Poszczególne nazwiska podaje słownik.

Słownik nazwisk mieszkańców parafii Chocznia

Zredagowany został według następujących zasad:

1. Nazwiska podane są w układzie alfabetycznym w mianowniku liczby pojedynczej rodzaju męskiego.
2. Poszczególne określenia osób, gdy są wielowyrazowe, zostały rozbite na pojedyncze jednostki hasła. Oznacza to np., że określenie typu Wieyski vulgo Saydak jest objaśnione pod hasłami WIEYSKI i SAYDAK.
3. Po każdym nazwisku podana jest data pierwszego do czasów późniejszych, ostatni rok występowania w badanych źródłach, np. CHMIEL, 1763; 1900.
4. Zaznaczony jest rok wystąpienia po raz pierwszy nazwiska w miejscowości Kaczyna (K), np. CHWOSTY: Chwosty, 1657; 1813, K.
5. Na końcu hasła, w nawiasie okrągłym podana jest etymologia nazwiska
 - a) objaśnienie pierwotnego znaczenia danej nazwy lub jej pochodzenia przez podanie do apelatywu, nazwy zawodu, nazwy osobowej, nazwy miejscowej, a w przypadku nazw obcego pochodzenia do obcojęzycznych form, z którymi objaśnione nazwy są genetycznie związane,
 - b) jeżeli apelatyw jest powszechnie znany nie jest podane jego znaczenie,

- c) gdy nazwisko jest derywatem od apelatywu, nie ma przy nim objaśnienia tylko odesłanie do hasła podstawowego, z którym dana forma pozostaje w bezpośrednim związku, np. KRAWCZYK: POR. KRAWIEC,
- d) w przypadku, gdy nie udało mi się ustalić pochodzenia nazwiska, zaznaczam: podstawa niejasna,
- e) gdy etymologia nazwiska jest dwuznaczna podane jest podwójne określenie.
6. Jeżeli w danym haśle występują odmianki fonetyczne, to umieszczone są obok daty występowania danego nazwiska.
7. Hasła umieszczone w nawiasie kwadratowym i opatrzone kwantyfikatorem (f) są rekonstruowane z form żeńskich wtedy, gdy brak poświadczeń formy męskiej danej nazwy osobowej.
8. Formy łacińskie mają w tytule hasła kwantyfikator (łac.).
9. Jeżeli nazwisko pochodzi od nazwy miejscowej podaje za Wykazem Urzędowych Nazw Miejscowości w Polsce (WUN), nazwę miejscowości i jej lokalizację.

SPIS NAZWISK

A

- ADAMCZYK: Adamczyk, 1784; Woźniak vulgo Adamczyk, 1759; (por. im. Adam, BS)
- ADAMIK: Adamik, 1785; (por.im.Adam,BS)
- ADVOCATUS (łac): Czap Advocatus, 1730; (por. łac. advocatus, tu w znaczeniu "wójt",BS)
- AKSAK: Aksak, 1918; (podstawa niejasna)
- ALAN: Alan, 1681; (por. im. Alan,BI)
- AMEL: Amel, 1664; (podstawa niejasna)
- AMBROŹ: Ambroź, 1768; (por. im. Ambroży)
- ANTOLCZYK: Antolczyk, 1804; (por. im. Antoni, por. też ap. antał, antalek, BN)
- ARMATA: Armata, 1767; Harmata, 1763; (por.ap.armata)
- ATLAS: Atlas, 1738; (por. im. Atlas "grecki tytan podtrzymujący na barkach świat",ORG)

B

- BACA: Baca, 1719; (por. ap. baca "stary pasterz dozorujący nad juhasami pasącymi owce w Tatrach"BS)
- BAC(Z)AK: Baczak, 1659; 1819,K; por. BACA
- BAKLARZ: Baklarz, 1803; (podstawa niejasna, może por. ap.(?) bakalarz)
- BALAS: Balas, 1926; (por. im. Baltazar, też ap. ukr. bala"głupiec", BS, por. też Balaza, węg.Blażej)
- BALON: Balon,1661; Balon vulgo Dąbrowski, 1771; 1926; (por. ap. balon)
- BALONCZYK: Balończyk 1668;Baloncyc, 1685; 1728; por. BALON
- BALONEK: Balonek, 1657; por. BALON
- BALUŚ: Baluś, 1890; BALAS lub BALON
- BALYS: Balyś, 1914; (podstawa niejasna)
- BANACZEK: Banaczek, 1665; (por. im. Benedykt)
- BANASIK: Banasik, 1689; por. BANAS
- BANAS: Banaś, 1717; (por. im. Benedykt)
- BANDOLA: Bandola, 1738;Twarog vulgo Bandola, 1760; (por. im. Benedykt)
- BANDZIK: Bandzik, 1726; (por. im. Benedykt, zdr. Bendek, Benedykt, BS)
- BANDO: Bañdo, 1918; por. BANDZIK

BARAN: Baran, 1918 (por. ap. baran)
 BARAŃSKI: Barański, 1721; (por. n. m. Baranów, Barany, Baranie, BS)
 BARTELA: Bartela, 1685; (por. im. Bartłomiej, BS)
 BARTOSZEWSKI: Bartoszewski, 1768; (por. n. m. Bartoszowa, WUN)
 BARTUSIAK: Bartusiak, 1788, K; (por. im. Bartłomiej, BS)
 BARWAŁCKI: Barwałcki, 1689; (por. Barwałd, ws. gm. Wadowice, WUN)
 BARWIESKI: Barwieński, 1926; (por. n. m. Barwino, Barwiny, WUN)
 BARZAK: Barzak, 1657; (por. ap. barzy, m. in. „szybki, prędko”, BS)
 BASTER: Baster, 1914; (podstawa niemiecka)
 BATOR: Bator, 1926; (por. ap. węg. bator „odważny, dzielny”, por. też ap. bat, BS)
 BĄK: Bąk, 1728; (por. ap. bąk, BS)
 BEDNARZ: Bednarz, 1695; 1926; (por. ap. bednarz)
 BIACHAK: Blichak, 1662; (podstawa niejasna)
 BIEL: Biel, 1900; (por. ap. Biel)
 BIES: Bies, 1660; (por. ap. bies „diable”, BN)
 BINKA: Binka, 1735; (por. (?) ap. bina „strucelka”, BS)
 BŁASINIĄK: Błasiniak, 1792; (por. im. Błażej, BN)
 BOCZEK: Boczek, 1726; (por. ap. bok, zdr. boczek, BN)
 BOCZKAŁA: Boczkała, 1662, K; (podstawa niejasna, może węg. Boczkałai)
 BOCZKAJCZYK: Boczkayczyk, 1725, K; (por. wg nazwisko Bocskai II Bocskay, BN)
 BODEK: Bodek, 1740; (por. (?) ap. bódś, bodę, BS)
 BONARCZYK: Bonarczyk, 1678; por. BONAREK
 BONAREK: Bonarek, 1733; (podstawa niemiecka)
 BOŻEK: Bożek, 1697, K; (por. im. Bożek, Bożysław, BN)
 BRANDYS: Brandys, 1749; (por. niem. Brandis)
 BRANKA: Brańka, 1916; ap. brać, brany, R)
 BRYDA: Bryda, 1739; (por. ap. gw. breda, bryda, „brednia”, BS)
 BRYNDZA: Brindza, 1674; Bryndza, 1682; Brendza, 1685; Bryndza, 1719; (por. ap. bryndza „masa z owczego sera”, BS)
 BRYNDZAK: Brindzak, 1660; Bryndzak, 1726; por. BRYNDZA
 BRYZEK: Bryzek, 1900; (por. ap. bryz „przybranie odzieży, zwłaszcza kobiecej XVIIw. lub ozdoba ryszunku rycerskiego, SP, por. też ap. bryza)
 BRZOZOWIENSIS (łac): Brzozowiensis, 1767; (łac. forma od n. m. Brzozów, WUN)
 BUCAŁA: Bucala, 1712; (por. ap. buczek „placzek, płaska”, BS; por. ap. gw. bucać)
 BUCHTA: Buchta, 1708; (por. ap. buchta „duży kawałek chleba albo ciasta na chleb”, BN)
 BUCZEK: Buczek, 1918; (por. ap. buk, zdr. buczek, BS)
 BUCZMA: Buczma, 1918; (podstawa niejasna)
 BUDA: Buda, 1781; 1781; 1884, K; (por. ap. buda)
 BUKOWSKI: Bukowski, 1673; 1746; (por. n. m. Bukowa, Bukowe, WUN)
 BUKOWSZCZAK: Bukowszczak, 1725; por. BUKOWSKI
 BULDAN: Buldan, 1771, K; 1735; Buldon, 1900; (podstawa niejasna)
 BULDANEK: Buldanek, 1707, K; por. BULDAN
 BULDOŃCZYK: Buldończyk, 1785; 1813, K; por. BULDANEK
 BUNAR: Bunar, 1692; (por. niem. Buner, BS)
 BURZEJ: Burzej, 1676; Burzey, 1689; 1918; (por. ap. burza, burzyć, R)
 BURZYK: Burzyk, 1688; (por. ap. burza, burzyć, R)
 BYCZEK :Byczonka (f), 1782; (por. ap. byk, zdr. byczek)
 BYLICA: Bylica, 1682; Belica, 1706; 1730, K; Bylicowa, 1736; Styła wulq Bylica, 1767; 1926; por. ap. bylica 1. „roślina zielona, trwała; ziele, chwast, 2. lodyga, zdźbło”, BN)
 BYRSKI: Birski, 1772; Byrski, K; 1926; (podstawa niejasna)

C

- CALIK: Calik, 1689; por. CAŁA
- CALA: Cała, 1689; (por. ap. cały, cała, BS)
- CHABOWSKI: Habowski, 1914; (por. n. m. Chabówka, dawny powiat Wadowice, WUN)
- CHAIM: Chaim, 1726; (por. im. żydowskie Chaim, Kaim)
- CHAIWY: Chaiwy, 1693; (podstawa niejasna)
- CHAJOST: Chaiost, 1659; 1728; Hajost, 1785, K; (podstawa niejasna)
- CHALEK: Chalek, 1792; (por. ap. chała, chałka)
- CHAMA: Chama, 1695; (por.ap. cham „prostak”, BS)
- CHANUL: Chanul, 1724; (podstawa niejasna)
- CHAREJLA: Chareyla, 1685; (podstawa niejasna)
- CHARY: Chary, 1739; 1800; (podstawa niejasna)
- CHELISZ: Chelisz, 1690; (por. im. Elias, stp.Helijasz, BI)
- CHMIEL: Chmiel, 1763; 1900; (por. ap. chmiel)
- CHMIELOWSKI: Chmielowska, 1761; (por. n. m. Chmielów, WUN)
- CHOLEWA: Cholewa, 1657; 1914; (por. ap. cholewa)
- CHOLEWKA: Cholewka, 1753; por. CHOLEWA
- CHRAPEK: Chrapek, 1780; (por. ap. chrapek „1. człowiek ochryply, mający chrypkę, 2. krzykacz”, BS)
- CHRUSZCZ: Chruszcz, 1914; 1926; (por. ap. chruszcz "krzaki, zarośla, też gałęzie drzew i krzewów używane do wyplatania plotów", SP)
- CHWOST: Chwost, 1657; 1813, K; (por. ap. chwost "ogon", R)
- CIBOR: Cibor, 1711; 1914; (por. im. Scibor, BN)
- CIBORCZYK: Ciborczyk, 1679; por. CIBOR
- CICHONCIK: Cichoncik, 1667; Ciecchoncik, 1695; (por.ap. cichy, BN)
- CIECIAK: Ciecniak, 1657; por.CIECZ
- CIECZ: Ciecz, 1719; (por. ap. ciecz, „1. ciało ciekłe, płynne, płyn kroplisty, 2. przen. struga, potok, strumień”, SW)
- CIEJEK: Ciejek, 1926; (podstawa niejasna)
- CIPOWSKI: Cipowski, 1800; (por. ap. cipa „kura”, BS)
- CISZKOWSKI: Ciszkowski, 1747; (por. n. m. Ciszkowo, wś. WUN)
- CIUL: Cziul, 1682; (por. ap. ciul, BS)
- CIULIK: Ciulik, 1672; 1755, K; por. CIUL
- CIUM: Cium, 1719; (por. ap. ciuma "1. dzuma, 2. polajanka, SW)
- CIUROWSKI: Ciurowski, 1666; (por. ap. ciura "m. in. gamoń, niezdarą", BS)
- CIŻMA: Cizma, 1744; (por. ap. ciżma, cizma "płytkie obuwie", SP)
- CUDAK: Cudak, 1658; (por. ap. cudak)
- CYGAN: Cygan, 1660; Cygan, 1707; Czygan, 1793; (por. n. nar.Cygan; por. też ap. cygan "człowiek nieuczciwy, krętacz, oszust", BS)
- CYGANEK: Cyganek, 1674; Czyganek, 1679; Cyganek, 1734; 1914, por. CYGAN
- CYWIK: Wywik, 1664; (por. ap. cywia, cewa " 1.drewniko okrągłe, podłużne(...), przewiercone, aby się na sznurku powiesić mogło, 2. małe koło, 3. koło palczaste obracane przez koło zębate, SW)
- CYZIK: Cyzik, 1673; (por. ap. cyzowe "nadzwyczajny podatek od piwa, miodu i wina", STP; por. (?) też ap. czyżyk)
- CZAJKA: Cayka, 1668; (por. ap. czajka "1. łódź skórzana kozacka, 2. ptak podkasaty", SW)
- C(Z)AP: Cap, 1707; Czap, 1712; Czap Adwokatus, 1730; 1926; (por. ap. cap 1. "gatunek barana, 2. stary kozieł, BN)
- C(Z)APIK: Czapik, 1658; Capik, 1684; 1914; por. CAP
- CZAPLA: Czapla, 1926; (por. ap. czapla)

CZECH: Czech, 1926; (por. n. nar. Czech, BS)
CZERWIŃSKI : Czerwiński, 1729; (por. n. m. Międzyzyczerwieńne, starsza postać Czerwieńne, BN)
CZUKLIŃSKI: Czukliński, 1735; (podstawa niejasna)
CZYRYK: Czyryk, 1655; (por. ap. cierkać "ćwierkać"; słow. čerkať "brzęczeć", BN)

Ć

ĆWIKLIŃSKI: Ćwikiński, 1733; (por. n. m. Ćwikiński, WUN)

D

DĄBROWSKI: Dąbrowski, 1733; Balon vulgo Dąbrowski, 17771; 1926; (por. n. m. Dąbrowa, WUN)
DĘBAK: Dębak, 1926; (por. ap. dąb)
DOKOWSKI: Dokowski, 1683; (podstawa niejasna)
DOLINKOWIK: Dolinkowik, 1657;(podstawa niejasna)
DONCIK: Doncik, 1695; (por. im. Donat, B)
DRABEK: Drabek, 1890; (por.ap. drab "m. in. 1. żołnierz najemny, strażnik, pacholek, sługa, 2. lotr, opryszek,hultaj, niepoń", BS)
DRAPA: Drapa, 1696; Drapionka, 1720; 1926; (por. ap. drapać, BS)
DRAPAK: Drapak, 1914; por. DRAPA
DRÓDZD: Drózdź, 1890; 1918; (por.ap.drozd "ptak śpiewający", BS)
DUNIN: Dunin, 1759; (por. Dunin "herb",ORG)
DURAK: Durak, 1739; (por. ap. dur "głupiec, kiep,blazen", BS)
DUSZA: Dusza,1741; (por. ap. dusza, BN)
DWORAK: Dworak, 1739; (por. ap. dworak "pozostający na służbie dworskiej", BS)
DYDUŚIAK: Dyduśiak, 1731; (por. ap. dydać "dymać, ssać z piersi", R)
DYREK: Dyrek, 1914; (podstawa niemiecka)
[DZIADEK]: Dziadkowa (f), 1712; (por. ap. dziadek)
DZIAŁ: Dział, 1659; (por. n. m. Dział, WUN)
DZIURKOWSKI: Dziurkowski, 1709; (por. n. m. Dziurków, wś.,WUN)

E

ENGLER: Engler, 1900; (por. niem. Engler, Pl)

F

FALAGA: Falaga, 1918;(por.ap. fala "rodzaj rygla służącego do zamykania na kłamkę drzwi, zatrząsk, rygiel odciągany, SW)
FERRIFABER(lac): Zając Ferrifaber, 1751; (por. lac. ferrifaber "rzemieślnik zajmujący się wytopem i obróbką żelaza, a także ślusarz", BS)
FIBER: Fiber, 1743; (por. niem. fiber)
FIGURA: Figura, 1728; 1800(por. ap. figura "1. posąg, 2. krzyż przy drodze ", BN)
FLAK: Flak, 1789; (por. ap. flak)

G

GARUS: garus, 1926; (por. ap. garus "1. potrawa z gotowanych owoców zaprawianych mąką, zupa owocowa (...) 2. sok w owocach, 3. mieszanie", SW)
GARZEL: Garzel, 1678; 1926; (podstawa niejasna)
GAWĘŁ: Gawęł, 1768; (por. im. Gawęł, B)
GAWĘDA: Gawęda, 1674; 1712, K; (por. ap. gawęda, BS)
GAWĘDKA: Gawędką, 1684; por. GAWĘDA
GAWĘDZIAK: Gawędziak, 1662;1666, K; por. GAWĘDA

GAWLICZAK: Gawliczak, 1657; por. GAWLIK
 GAWLIK: Gawlik, 1660; por. GAWELL
 GAWROŃSKI: Gawroński, 1926; (por. n. m. Gawron, WUN)
 GAZDA: Gazda, 1690; Gazdzionka, 1722; 1926; (por. ap. gazda "pan, gospodarz" ,BS)
 GAZDEC(Z)KA: Gazdka, 1671; por. GAZDA
 [GAŚIOREK] : Gaściorczanka (f), 1793; (por. ap. gaścior, BS)
 GICA: Gica, 1662; (por. ap. gicz "noga")
 GIZAK: Gizak, 1683; (por. ap. giza "1. tylna ćwiartka cielęca, 2. część nogi u świni albo wolu", BN)
 GLANDYSZ: Glandysz, 1749; (podstawa niejasna)
 GLIMAZDA: Glimazda, 1685; (podstawa niejasna)
 GŁĄB: Głab, 1811, K; (por. ap. głab)
 GOC(Z)AŁ: Goczał, 1706; Grządziel vulgo Goczał, 1789; (por. niem. Godschalk, BS)
 GODFRYD: Godfryd, 1788; (por. im. niem. Godfryd, Godfryd, BI)
 GOLUT: Golut, 1669, (por. ap. goly, por. też ap. golić, strzyc, R)
 GOŁĄB : Gołąb, 1785, K; (por. ap. gołąb)
 GOŁĘBIK: Gołębiak, 1685; por. GOŁĄB
 GOŁĘBIOWSKI: Gołębiowski, 1681; (por. n. m. Gołębiów, wś, WUN)
 GORZALCZANY: Gorzałczany, 1727; (por. ap. gorzałczany "sprzedający wódkę", por. też ap. gorzałka, SW)
 GORZOLEK: Gorzolek, 1676; (por. ap. gorzałka)
 GÓRA: Góra, 1685; Gura, 1729; 1732, k; 1918; (por. ap. góra, por. też n. ter. Góra, WUN)
 GÓRAL: Góral, 1721; Pazdziora vulgo Góral, 1761; (por. ap. góral "mieszkaniec gór", BS)
 GÓRALCZYK: Góralczyk, 1756; 1914; por. GÓRAL
 GÓRALIK: Góralik, 1720, K; por. GÓRAL
 GÓRECKI: Górecki, 1709, K (por. n. m. Góрка, Górk, BS)
 GÓRKA: Góрка, 1664; por. GÓRKA
 GÓRKOWIC(Z): Górkowic, 1715; por. GÓRKA
 GRABONIK: Grabnik, 1689; 1723, K; por. GRABOŃ
 GRABOŃ: Graboń, 1713; 1926; (por. ap. grab "drzewo", por. też ap. grabić, BS)
 GRABOŃCZYK: Grabończyk, 1721
 GÓRECKI : Górecki, 1709, K; (por. n. M. Góрка, Górk, BS)
 GÓRKA: Góрка, 1664; por. GÓRA
 GÓRKOWIC(Z): Górkowic, 1715; por. GÓRKA
 GRABONIK: Graonik, 1687; 1723, K; por. GRABOŃ
 GRABOŃ: Graboń, 1713; 1926; (por. ap. Grab "drzewo", por. też ap. Grabić, BS)
 GRABOŃCZYK: Grabończyk, 1721; por. GRABOŃ
 GRABOSZEK: Graboszek, 1691; (por. ap. Grab), por. też GRABONIK
 GRABOWSKI: Grabowski, 1773; (por. n. m. Grabowa, Grabów, BS)
 GRABSKI: Grabski, 1744; (por. n. m. Grabie, ps. Drózkowa, daw. Wś. ,BS)
 GRACA: Graca, 1753; 1926; (por. ap. Graca)
 GRUSZKOWSKI: Gruszkowski, 1728; (por. ap. N. M. Gruszkowa, gm. Miłówka, WUN)
 GRZACHUŁA: Grzachula, 1671; (podstawa niejasna, może por. (?) im. Grzegorz)
 GRZĄDZIEL: Grząszel, 1657; Grzandziel, 1665; Grzaindział, 1670; Grzondziel, 1683;
 Grządziel, 1706, Grządziel vulgo Goczał, 1789; (por. ap. Grądziel "dyszel u sochy albo pluga z dwiema w grubszym końcu ogonami, zwykle samorodnymi", BN)
 :GRZĄDZIELAK: Grządzielak, 1666; por. GRZĄDZIEL
 GRZĄDZIELCZYK: Grządzielczyk, 1668; Grządzielczyk, 1668; Grządzielczyk, 1671;
 Grządzielczyk, 1676; por.
 GRZĄDZIOLEK: Grządziołek, 1786; por. GRZĄDZIEL
 GRZESIAK: Grzesiak, 1918; (por. im. Grzegorz)

GRZYB Grzyb, 1791; (por. ap. Grzyb)
GRZYBEK: Grzybek , 1778; por. GRZYB
GRZYWAŃCZAK: Grzywanczak, 1688; (por. ap. (?) grzywa, BN)
GUCHOWICZ: Guchowicz, 1660; (podstawa niejasna)
GUCKI: Gucki, 1672; (podstawa niejasna)
GUDASIK: Gudasik, 1657; (por. ap. 1. guda "świnia", 2.gudak "moneta piętnastogroszo-
wa".SW)
GUGAŁA: Gugala, 1692; (por. ap. guga "guz, wypukłość".R)
GULAK: Gulak, 1660; (por.ap.gula "gulka, kula, BN)
GURDĄCZ: Gurdczak, 1678, por. GURDEK
GURDEK: Gurdek, 1657; 1820, K (podstawa niejasna)
GUYKOWICZ: Gutkowicz, 1657; (por. im. Gustaw, August)
GUZDĄCZYK: Guzdczyk, 1715; por. GUZDEK
GUZDEK: Guzdek, 1654; 1926; (por. ap. gozd, gózd "las", BN)
GWOŹDZIEWIC(Z): Gwoździewicz, 1753; (por. ap. gwózdź)
GZELA: Gzela, 1682; 1800; 1926; (por. ap. niem. Gsöll, Gesell, Gsell , BN)

H

HACHULA: Hachula:1690; (por.ap.chachula"pysk, morda", R)
HACZEK: Haczek, 1678; Chaczek, 1802; (por.ap.hak, zdr. gw. haczek)
HAJUSZ: Hajusz, 1803, K; (por.ap.haj "gaj, lasek", BN)
HALAMA: Halama, 1709; (por. ap. halama "prostak",BN)
HALAMEK: Halamek, 1661; por. HALAMA
HALKA: Halka, 1769;(por.slow.halka "okrągły daszek szczytem domu albo nad studnią",BN)
HALAT: Halat, 1900; (por. ap.chalata "kapota żydowska")
HALUN: Chalun, 1660; (por. alun, halun, BE)
HANKIEWICZ: Hankiewicz, 1787; (por. im Anna, Hanna, zdr. Hanka)
HANUSIAK: Hanusiak, 1900; (por. im. Hanusz-< im. Jan, łac. Johanse, BS)
HARNIK: Harnik, 1900; (por. ap. harny "zarozumiały, dumny", BS)
HARON: Charon Molitor, 1802; (por. im. Aron, Haron, BI)
HATŁAS: Hatlas, 1744; 1914; (por. atlas "materia jedwabna", STP)
HAWRYSZKO: Hawryszko, 1918; (por. im. ukr. Hawrylo, Gawrylo, BN)
HEBDA: Hebda, 1739; (por. ap. chebda "dziki bez", BS)
HIBER: Hiber, 1750; (por. niem. Hib(n)er, BS)
HOLCMAN: Holcman, 1914; (por. niem. Holcman, Pl)
HOMEL: Homel, 1655; Chomel, 1689, K; 1707; (por. n. m. Homel)
HOMLIK: Homlik, 1720; por. HOMEL
HOMOLA: Homola, 1914(por. ap. slow. homola "gomola, kulista bryła czegoś miękkiego,
np. masła", BN)
HORAK: Horak, 1789; (por. slow. hora "góra", BN)
HOTNIEK: Hotniek, 1681; (podstawa niejasna)

J

JACHROCIK: Jachrociak, 1669; (por. ap. Jan, Jakub, Joachim, Jarosław, itp.,R)
JACKOWIC(Z): Jackowicz alias Król, 1718; (por. im. Jacek)
JADAMUS(Z): Jadamusz, 1744; (por. im. Adam, dawn. i gw. też Jadam, BS)
JARCZAK: Jarczak, 1918; (por. ap. jarczaki "rodzaj ziemniaków", SW i por. też im. Jarek=
Jarosław)
JĘDRYSIK: Jędrysik, 1726; por. JĘDRZEJ
JĘDRZEJCZYK: Jędrzejczyk (f), 1793; (por. im. Andrzej, łac. Andreas, BS)

JĘDRZEJOWSKI: Jędrzejowski, 1914; (por. n. m. Jędrzejów, WUN)
JOŃCZYK: Jończyk, 1797; (por. im. Jan, gw. Jon,BS0)
JUCHA: Jucha, 1669; 1785;(por. ap. Jucha "krew bydłęcia ,BN)
JUCHNIK: Juchnik, 1662; por. JUCHA
JUDACKI: Judacki, 1655; (por. n. m. Juda, WUN)
JURA: Jura, 1762; 1818; (por. im. Jura, Jerzy, BS)
JURACKI: Juracki, 1918; (por. n. m. Jurata, WUN)
JUSZEŃSKI; JUSZYŃSKI: Juszyński, 1681; Juszeński, 1723; (por. n. m; Juszki), por.JU-
CHA

K

KACHNIARZ: Kachniarz, 1681(por. im. Kacha, Katarzyna, R)
KACZMARC(Z)YK: Kaczmarczyk, 1679; 1793; por. KACZMAREK
KACZMAREK: Kaczmarek, 1669; (por. ap. karczmarz, kaczmarz "gospodarz karczmy",
BS)
KACZOREK: Kaczorek, 1668; (por.ap. kaczor, zdr. kaczorek)
KAFLAK: Kafłak, 1769; (por. ap. kafla, kafel "z gliny palonej do pieców, ścian", BE)
KAKACZ: Pindel vulgo Kakacz, 1759; (por. ap. kakać "wyraz dziecięcy, powszechny
w całej Europie; "kędy papu, tam kaku", BE)
KALETA: Kaleta, 1745; (por. ap. kaleta, kalita, "mieszek skórzany" (szczególnie na pieni-
dze), BN)
KAMIŃSKI: Kamiński, 1890; (por. n. m. Kamień, WUN)
KAPAŁA: Kapała, 1914; (por. ap. kapać, BS)
KAPICA: Kapica, 1724; (poa. ap. kapica "wierzchołek dachu, kalenica", BS)
KASPEREK: Kasperek, 1914 (por. im. Kasper, BS)
KASZYCKI: Kaszycki, 1926; (por. n. m. Kaszyce, wś. WUN)
KAWA: Kawa, 1914; (por. ap. kawa)
KĄSEK: Konsek,1926; (por. kęs, kąsek)
KĘCIK: Kencik, 1914; (por. n. m. Kęty, WUN)
KIAŁA: Kiała, 1658, K; (podstawa niejasna)
KIELISIAK: Kielisiak, 1743; (por.ap. kieliszek)
KIELBAS: Kielbas, 1764; por. KIELBASA
KIELBASA: Kielbasa, 1756; (por. ap. kielbasa)
KIELBASKA: Kielbaska, 1716; por. KIELBASA
KIEZNARCZYK: Kieznarczyk, 1657; (podstawa niejasna)
KIERPIEC: Kierpiec Textor, 1803, K; 1804; (por. ap. kierpiec "sandał, góralskie obuwie
skórzane wiązane rzemykami, rodzaj chodaków", SW , por. TEXTOR
KIREJKO: Kireyko, 1708; (podstawa niejasna, prawdop. wsch.)
KISZKA: Kiszka, 1658; (por. ap. kiszka)
KITAK: Makowski vulgo Kitak, 1715; (por. ap. kita "wiązka, kiść", BS)
KLACZAK: Klaczak, 1900; (por.ap. klacz "kobyła")
KLAPONEK: Klaponek, 1665; (por. ap. kłapa, BN)
KLAPOWSKI: Klapowski, 1665; (por. n. m. Kłapka,WUN)
KLEŚNIASZEK: Kleśniaczek, 1668; por. KLEŚNIAK
KLEŚNIAK: Kleśniak, 1657; 1738; (por. ap.kles "odgłos pryskania wody spadającej na coś
gorącego", STP; por. też n. m. Kleśnik, wś.)
KLIMACZEK: Klimaczek, 1672; por. KLIMACZEK
KLIMANIK: Klimanik, 1661; (por. im. Klima-< Klemens, Klimens, BS)
KLIMCZAK: Klimczak, 1691; (por. im. Klima, Klimek, BI)
KLIMKIEWICZ: Klimkiewicz, 1748; (por. im. Klima, Klimek, BI)
KLOCEK: Kłoczek, 1792, K (por. ap. kłoc. zdr. kłoczek,BS)

KLAK: Klak, 1717; (por. ap. klak, klaki "pakuły, włosy nieuczesane", R)
 KLAPOŁUCH: Klapołuch, 1663 (por.ap. klapouchy "mający obwisłe uszy:, R)
 KNAPIK: Knapik, 1890; (por.ap. knap "tkacz, sukiennik", BS)
 KOBIAŁCZYK: Kobiałczyk, 1737; por. KOBIAŁKA
 KOBIAŁKA: Kobiałka, 1725; 1918; (por. ap. kobiałka "koszyk od spodu okrągły, pleciony". BN)
 KOBYLKA: Kobyłka, 1728 (por. ap. kobyła, zdr. kobyłka, BN)
 KOC(Z)UR: Koczur, 1695; 1716; Koczur vulgo Szczypło, 1763; (por. ap. kocur, kot)
 KOCZUREK: Koczurek, 1662; por. KOCZUR
 KOKOSZKA: Kokoszka, 1688; (por. ap. kokoszka "kura, kwoka", BS)
 KOLAGA: Kolaga alias Piaskowic, 1714; (podstawa niejasna)
 KOLBER: Kolber, 1757; Kolber vulgo Kurzawa, 1770; 1926; (podstawa niemiecka)
 KOŁODARCZYK: Kołodarczyk, 1731
 KOŁODZIEJ: Kołodziej, 1691; (por. ap. kołodziej "rzemieślnik wyrabiający kota i wozy, BS)
 KOŁODZIEJCZYK: Kołodziejczyk, 1693, K; 1744; por. KOŁODZIEJ
 KOMEDORA: Komedora, 1890; (podstawa niejasna)
 KOMOREK, KUMOREK: Kumorek, 1657; Komorek, 1677; 1900; (por. ap. komar, kumor, BS)
 KORCZAK: Korczak, 1900; (por. ap. korczak, korczag "kubek, kielich, czar", BS)
 KORZENIOWSKI: Korzeniowski, 1926; (por. n. m. Korzeniów, WUN)
 KORZEŃ: Korzeń, 1890; (por.ap. korzeń)
 KOSZAŁA: Koszała, 1788; (por.ap. kosz, koszala, R)
 KOŚCIELNIAK: Kościelniak, 1785; (por.ap. kościelny, BS)
 KOTA: Kota, 1689; (por. ap. kot, R)
 KOTLAREK: Kotlearek, 1790, K; (por. ap. kotlarz "rzemieślnik wyrabiający różne przedmioty z miedzi, np. kotły", BN)
 KOTOWICZ: Kotowicz, 1690; por. KOTA
 KOTUŚ: Kotuś, 1752; Styla vulgo Kotuś,1759; (por. kot, zdr. kotuś), por. KOTA
 KOWAL: Kowal, 1667, K; 1669; Pohopień alias Kowal, 1720; (por. ap. kowal, BS)
 KOWALCZYK: Kowalczyk, 1724; 1914; por. KOWAL
 KRAMARZ: Kramarz, 1678; Kramarzonka, 1718; (por.ap.kramarz "kupiec, handlarz",BS)
 KRAWCZAK: Krawczak ,1672; por. KRAWIEC
 KRAWCZYK: Krawczyk, 1685; por. KRAWCZAK
 KRAWIEC: Krawiec, 1655; 1722; (por. ap. krawiec)
 KRAWIECZEK: Krawieczek, 1718, por. KRAWIEC
 KRĘCIOCH: Kręcioch, 1685; Kręcioch vulgo Małecki; 1926; (por. ap. kręcić)
 KRĘCIOSZEK : Kręciosek, 1677; Kręcioszek, 1690; por. KRĘCIOCH
 KROWIARCZYK: Krowiarczyk, 1690, K; por. KROWIARZ
 KROWIARZ: Krowiarz, 1727; (por.ap. krowiarz "1.pasterz krów,2 właściciel krów hodujących dla sprzedaży, mleczarz", G)
 KRÓL: Król, 1716; Krol alias Jackowic, 1718; (por. ap. król, BN)
 KRUK: Kruk, 1798; (por.ap. kruk)
 KRUPA: Krupa, 1736; (por. ap. krupa "zboże skruszone, przyrządzone na kaszę", BN)
 KRYJAK: Kryjak, 1926; (por. (?) ap. kryć)
 KRYSYAN : Krystian, 1900; (por.ap. Krystian, Bł)
 KRZESAK: Krzesak, 1694; 1750; (por. ap. krzesać)
 KRZYK: Krzyk, 1657; (por.ap. krzyk)
 KSIĄŻEK: Książek, 1815, K; (por. ap. ksiądz, BN)
 KUBIK: Kubik, 1658; (por.im. Kuba, Jakub, BS)
 KUCHARSKI: Kucharski, 1710 (por. n. m. Kuchary, WUN)
 KUKIELKA: Kukielka, 1667; por. KUKŁA
 KUKLAK: Kuklak, 1926; (por. ap. kukla, kukła , BS)
 KUKŁA: Kukła, 1662; (por. ap. kukła)

KUKUŁA: Kukula, 1777; (por.ap. kukula, BS)
KULAK: Kulak, 1655; (por. ap. kula, BN)
KULAWIK: Kulawik, 1654; (por. ap. kulawy, BN)
KULAWY: Kulawy, 1689; (por. ap. kulawy; por. też ap. kulać, chromać, utykać na nogę", BS)
KULCZAK: Kulczak, 1671; por. KULAK
KULIK: Kulik, 1659; 1914; Poor.ap. kulig, kulik "każdy drobny ptak podkasały różnych rodzajów", BS)
KUMAK: Kumak, 1655; (por.ap. kum "ojciec chrzestny, R)
KUMAN: Kuman, 1658; (podstawa niejasna)
KUMANIK: Kumanik, 1658; 1734; por. KUMAN
KUMAŃSKI: Kumański, 1667; por. KUMAN
KUREK: Kurek, 1654; (por.ap. kurek "w plugu żelazna zatyczka", por. też ap. kur "kogut", BN)
KURKA: Sordyl vel Kurka, 1812; (por. ap. kura, zdr. kurka)
KURZAWA: Kolber vulgo Kurzawa, 1770; 1777; (por. ap. kurzawa "kurz gęsty, zarywający się kłębami, unoszący się na kształt dymu", BS)
KUŚNIERZ: Kuśnierz, 1721; (por.ap. kuśnierz, BS)
KUZIA: Kuzia, 1768; Kuzianka, 1793; (por.ap. kuza "stara krowa", BS)
KWIATKOWSKI: Kwiatkowski, 1763; 1926; (por. n. m. Kwiatków, WUN)

L

LACH: Lach, 1729; (por.n. wł. Lach "mieszkaniec równin polskich", BS)
LACHENDRO: Lachendro, 1778; (podstawa niejasna)
LASEK: Lasek, 1728; 1914; (por. ap. las, zdr. lasek)
LATAWIEC: Latawiec, 1725; (por. ap. latawiec)
LEGUT: Legut, 1914; (por. n. os. Legut wg SIUD "lekki, lekkomyślny", BS)
LEŃ: Leń, 1779; (por. ap. leń)
LEŚNIACZEK: Leśniaczek, 1696; por. LEŚNIAK
LEŚNY: Leśny, 1718; (por. ap. leśny "pilnujący lasu", BS)
LEŚNIAK: Leśniak, 1780; 1914; por. LEŚNY
LIGIĘZA: Ligięza, 1926; (por. ap. wg. ligięza " 1. człowiek lubiący leżeć, 2. ten co się lubi przymilać, nadszakiwać", BS)
LIPA: Lipa, 1681; 1683; (por. ap. lipa "drzewo z rodziny lipowatych" , BS)
LIPOWSKI: Lipowski, 1762; 1926; (por. n. m. Lipowa, WUN)
LITWIN: Litwin, 1706, K, 1709; (por. n. wł. Litwin, WUN)
LIPOC(Z)EK: Lypocek, 1680; por. LIPA
LIPONIK: Lyponik, 1711; por. LIPA

Ł

ŁAPKA: Łapka, 1914; (por. ap. łapa, zdr. łapka)
ŁAZIK: Łazik, 1712; (por. ap. Łazik, por. też ap. łąz "pole uprawne na wytrzebionym lesie", R)
ŁAZOWSKI: Łazowski, 1733; 1803; (por. n. m. Łazowa, Łazów, Łazy,WUN)
ŁOPATA: Łopata, 1776; 1800; (por. ap. łopata)
ŁYSONIK: Łysonik, 1706; por. Łysoń
ŁYSON: Łysoń, 1694; (por. ap. lysoń "człowiek łysy", BS)

M

MACIEJOWIC(Z): Matheyowic, 1681; (por. im. Maciej)
MACIEK: Maciek, 1665; (por. im. Maciej, zdr. Maciek)
MAĆKOWICZ: Maćkowicz, 1661; por. MACIEK
MADEJ: Madej, 1690; Madej, 1801; (por. im. Madej; por. im. Amadeusz lub Mathias, Matej, BS)
MADEJA: Madeja, 1793, K; por. MADEJA

MADEJCZYK: Madejczyk, 1720; por. MADEJA
 MAIK: Maikowa (f), 1661; (por. ap. maj, zdr. malk, M. Karaś nie wyklucza pochodzenia formy Maj, Marcin, Marian, BS)
 MAJCHRZAK: Majchrzak, 1725; (por. im. Melchior, Majcher, BS)
 MAKOWSKI: Makowski, 1711; Makowski vulgo Kitak, 1715; (por. n. m. Maków, miasto w powiecie myślenickim, BS)
 MAKULIK: Makulik, 1918; (por. ap. makula " 1. plamka, 2. troszka", BN)
 MALATA: Malata, 1679; 1926; (por. ukr. małat "kulesza, potrawa z kukurydzianej mąki", BN)
 MALECKI: Malecki, 11752; (por. n. m. Malecki, Malki, WUN)
 MANIECKI: Maniecki, 1754; (por. n. m. Manie, Maniec, Manienki, WUN)
 MANTA: Manta, 1714; (podstawa niejasna)
 MANKUCIK: Mańkucik, 1708, por. MAŃKUT
 MANKOWICZ: Mańkowicz, 1739; (por. im. Maria, zdr. Mańka, Maniek BS)
 MANKUT: Mańkut, 1710; Maykut, 1719; (por. ap. mańkut "człowiek używający lewej ręki zamiast prawej", SW)
 MARCHWICA: Marchwica, 1726, K; (por. ap. marchew)
 MAREK: Marek, 1696, (por. ap. Marek)
 MAREŻKO: Mareżko, 1678; (pochodzenie niejasne, może wsch.)
 MARKIEWIC(Z), MARKOWICZ: Markiewicz, 1690; 1728; por. MAREK
 MARKOWICZ: por. MARKIEWICZ
 MARKOWSKI: Markowski, 1798; (por. n. m. Markowa, wś, WUN)
 MARTYNOWICZ: Martynowicz, 1798; (por. im. Marty, BN)
 MASARSKI: Masarski, 1794; (por. ap. masarz)
 MASTNY, MAŚNY: Maśny, 1779; Masty, 1784; (por. ap. masny "1. tłusty, 2. drogi, 3. mały, 4. niezgodny", BN)
 MAŚNY: por. MASTNY
 MATEJCZYK: Matejczyk, 1660; Matejczyk, 1672; por. MATEJKO
 MATEJKO: Matejko, 1661; Matejko, Matheyko, 1685; (por. im. Mateusz, Mateja, BS)
 MATEJKOWIC(Z): Matejkowicz, 1657; Matejkowicz, 1662; por. MATEJKO
 MATURA: Matura, 1668; 1757; (por. ap. matura "chęć albo zdolność do czegoś", BN)
 MATUSKOWICZ: Matuskowicz, 1675; (por. im. Mateusz, Matyjasz, iac Mathias, BS)
 MATUŚNIAK: Matuśniak, 1926; (por. im. Mateusz)
 MATYŁOWICZ: Matyłowicz, 1660; (por. im. Mateusz)
 MAKA: Mąka, 1778; (por. ap. mąka)
 MECOR: Mecor, 1914; (podstawa niejasna)
 MERAK: Merak, 1717; Meraczonka, 1730; (podstawa niejasna)
 MERCATOR(iac): Żak Mercator, 1803; Rula Mercator, 1803; (por. ap. iac. merkator "ten, kto handluje, kupuje, kupiec", BS)
 MEUS: Meus, 1799; (por. iac. ap. meus "mój własny, mój drog", Sl)
 MIARKA: Miarka, 1761; (por. ap. miarka, zdr. miarka)
 MICHALAK: Michałak, 1709, K 1926; (por. im. BS)
 MICHALIK: Michałik, 1692; 1900; (por. im. BS)
 MICHAŁEK: Michałek, 1777; (por. im. Michał, zdr. Michałek)
 MICHULEC: Michulec, 1712; por. MICHALIK
 MIECIAK: Miecjak, 1683; (por. im. Mieczysław, Mietek, Miecjo, Bi)
 MIECIMSKI: Miecimski, 1791 (podstawa niejasna)
 MIERZWA: Mierzwa, 1681; 1751; (por. ap. mierzwa)
 MIERZWECZKA: Mierzweczka, 1675; 1685; K; por. MIERZWA
 MIKA: Mika, 1890; (por. im. Mikołaj)
 MIKLASZ: Miklasz, 1720; (por. im. Mikołaj, Miklasz, BS)
 MIKLASZOWSKI: Miklaszowski, 1691; (por. n. m. Miklaszki, Miklaszowa, WUN)

MIKOŁAJEK: Mikołajek, 1788; 1820, K; (por. im. Mikołaj)
MIKUS: Mikus, 1791; por. MIKA
MISECZKA: Misecka, 1689; por. MISKA
MISKA: Miska, 1655; 1900; (por. ap. miska)
MIŚ: Miś, 1914; (por. im. Michał, zdr. Miś, BN)
MIŚKOWICZ: Miśkowicz alias Piątkowa, 1713; por. MIŚ
MLEK: Mlek, 1926; (por. ap. mleko, R)
MŁOCEK: Młoczek, 1786; K; (por. ap. młoczek "człowiek młoczący zboże", BS)
MLYNARZ: Młynarz, 1688; (por. ap. młynarz)
MOLITOR: Molitor, 1671; Haron Molitor, 1802; (por. ap. lac. molitor "1. przedsiębiorca, 2. budowniczy, 3. twórca, 4. młynarz", BS)
MOSKALIK: Moskalik, 1890; (por. ap. moskał "1. żarłok, 2. placek owsiany", por. też n.wł. Moskalik, BS)
MOSKWA: Moskwa, 1926; (por. n. m. Moskwa)
MROCZKOWSKI: Mroczkowski, 1682; (por. n. m. Mroczków, wś. pow. konecki, opoczyński, BN)
MROWIEC: Mrowiec, 1794; (por. ap. gw. mrowiec "mrówka", BN)
MRZYGÓD: Mrzygód, 1658, K; (por. ap. mrzygód "1. głodomorek, żminda, skąpiec, kutwa, 2. roślina na mokrych gruntach", BN)
MUCHA: Mucha, 1753; (por. ap. mucha)
MUSIKUS (lac.): Rula Musikus, 1742; (por. ap. lac. musikus "muzyk, muzykant, grajek", BS)
MYDLARZYK: Mydlarczyk, 1729, K; por. MYDLARZ
MYDLARZ: Mydlarz, 1708; 1711, K (por. ap. mydlarz "ten, co robi mydło", BN)

N

NALEPA: Nalepa, 1717; (por. ap. "przypiecek", BS)
NIESYTY: Niesyty, 1926; (por. ap. nie syty "głodny")
NITKA: Nitka, 1692; (por. ap. nić, zdr. nitka)
NOTA: Nota, 1657; 1718 (podstawa niejasna, może por. (?) ap. nota)
NOWAC(Z)EK: Nowaczek, 1685; por. ap. NOWAK
NOWACZYK: Nowaczyk, 1720; por. NOWAK
NOWAK: Nowak, 1722; 1926; (por. ap. nowak "człowiek nowy w pewnym środowisku, prostak", BS)
NOWIK: Nowik, 1677; por. NOWAK
NYCZKOWICZ: Nyczkowicz, 1744; (por. ap. nyczka "gatunek kobolda, bajecznego ducha górskiego w postaci króla pilnującego skarbu", SW)
NYCZOWSKI: Nyczowski, 1768; (podstawa niemiecka, por. nazwisko Nycz, z niem. Nitsch, por. też NYCZKOWICZ)

O

OCHMAN: Ochman, 1900; (podstawa niemiecka)
ODROBINA: Odrobina, 1739; 1800; (por. ap. odważny)
ODWAŻNY: Odważny, 1728; (por. ap. odrobina)
OGIEGŁO: Ogiegło, 1786; (por. ap. gw. ogiegląć "otrzeć, okaleczyć", z Nowotarszczyzny, BN)
OGONEK: Ogonek, 1654; (por. ap. ogon, zdr. ogonek)
OKON: Okon, 1665; (por. ap. okoń, stp. też okuń "gatunek ryby", R)
OLEKSY: Oleksy, 1890; (por. im. Aleksy, ukr. Oleksy)
ORGANARIUS (lac.): Zielaskowic Organarius, 1719; Stanecki Organarius, 1713; (por. ap. lac. organarius "ten kto wyrabia muzyczne narzędzia albo gra na nich, organista", BS)

P

- PAMUŁA: Pamuła, 1926; (por. ap. iac. famulus "sługa, służący, pacholek", BS)
- PANEK: Panek, 1801, K; (por. im. Pankrac, Pankracy; por. też ap. pan, zdr. panek, BS)
- PAPUČKI: Papučki, 1729, K; 1769; (podstawa niejasna, może ap. papuči)
- PAPUŃ: Papuń, 1727; (por. ap. papa "gęba, pysk", też ap. papura "pysk-pogardliwie", BN)
- PASARSKI: Pasarski, 1914; (por. ap. pas "długi a wąski kawał tkaniny, skórzany sznur często ozdobiony, przewiązany nad biodrami, zwykle na wierzchu ubrania", STP)
- PASZEK: Paszek, 1763; (por. im. Paweł, zdr. Paszek, BS)
- PATERAK: Paterak, 1721; 1926; (por. iac. patera "ojciec", BS)
- PAWEŁKO: Pawełko, 1739; (por. im. Paweł)
- PAWEŁKOWIC(Z): Pawełkowic, 1711; K; 1716; por. PAWEŁKO
- PAŹDZIORA: Paździora, 1713 (por. ap. paździora "części połamane rodzenia Inu albo konopi, kostrzyca, kostra, kostrzyca", BN)
- PCHALIK: Pchalik, 1654; por. PCHAŁ
- PCHAŁ: Pchał, 1671; (por. ap. pchać)
- PERKOWSKI: Perkowski, 1726; (por. n. m. Perkowo, wś, WUN)
- PĘDZIWIATR: Pędziwiatr, 1926; (por. ap. pędziwiatr "wszędobylski, powsinoga, włóczęga", BS)
- PĘKAŁA: Pękała, 1707, K; Pękała alias Drapa, 1818; (por. ap. pękała "człowiek pękaty, grubas, brzuchacz, BS)
- PIASECKI: 1721; (por. n. m. Piasek, Piaski, BN)
- PIASKOWIC(Z): Kolağa alias Piaskowic, 1714; (por. ap. piasek)
- PIĄTEK: Piątek, 1695, Miśkowicz alias Piątek. 1713; 1900; (por. ap. piątek)
- PICHATEK: Pichatek, 1673; (podstawa niejasna)
- PIERDORECKI: Pierdorecki, 1668; (por. ap. pierdek "małec, śmierdziel, smarkacz", BS)
- PIEKARCYK: Piekarczyk, 1723; por. PIEKARZ
- PIEKARZ: Piekarzyna(f), 1722; (por. ap. piekarz)
- PIETRUSIAK: Pietrusiak, 1772; (por. im. Piotr, gw. Pietr, Pieter)
- PIETRUSZKA: Pietruszka, 1707; 1918; (por. ap. pietruszka)
- PIKLA: Pikia, 1658; (por. ap. pikle "młode jarzynki zamarynowane w occie z korzeniami", SW)
- PINDEL: Pindel, 1666; Pindel vulgo Kakacz, 1759; 1926; (por. ap. pinda "1. kokietka, kobieta narzucająca się, 2. przezwisko dziewczuchy", BN)
- PINDEŁAK: Pindelak, 1696; por. PINDEL
- PINDELCZYK: Pindelczyk, 1674; 1797; por. PINDEL
- PLUGAWIEC: Plugawiec, 1713; (por. ap. plugawy "obrzydlivy, budzący odrazę, brudny", STP)
- PLACZEK: Placzek, 1783; (por. ap. placzek)
- PLAZA: Plaza, 1708; Plaza nobilium, 1716; (por. ap. plaza "grube drzewa rozerżnięte wzdłuż, półokrągłaki używane do budowy domu", BN)
- PLAZIAK: Płaziak, 1697; por. PŁAZA
- PŁOCIK: Płocik, 1730; (por. n. m. Płack, WUN)
- PŁONC(Z)AK: Płoncał, 1678; Płączak, 1681; por. PŁONKA
- PŁONKA: Płonka, 1678; 1926; (por. ap. płonka "1. drzewo nieszczepione, jabłoń polna, 2. jabłko dzikie, leśne, zimowe", BN)
- PLYWACZ: Pływacz, 1914; (por. ap. pływacz "pływak", R)
- PODSTAWNY: Podstawna alias Kowal, 1720; (por. ap. pochopić "porwać", STP)
- POLAK: Polak, 1789; (por. n. wł. Polak)
- POLONIAK: Poloniak, 1900; (por. im. Apolonia, Polonia, BI)
- POPIOLEK: Popiołek, 1926; (por. ap. popiół, zdr. popiołek)

PORĘBSKI: Porębski, 1751; 1926; (por. n. m. Poręba, WUN)
PRALIUSZKA: Praliuszka, 1914; (podstawa niejasna)
PROPINATOR (lac.): Swoboda Propinator, 1802; (por. ap. lac. propinator "szynkarz", Sł)
PRUS: Prus, 1753; (por. n. wł. Prus "Prusak, Niemiec", BN)
PRZĄTKOWIC(Z): Przątkowic, 1665; (podstawa niejasna, może ma to być Przątkiewicz?)
PRZYBYŁA: Przybyła, 1677; 1750 (por. ap. przybyły "ten, który przybył, przechodni, BN)
PRZYBYTEK: Przybytek, 1672; (por. ap. przybyć, przybytek)
PUNCZEWSKI: Punczewski, 1748; (podstawa niejasna)
PYSZ: Pysz, 1802; (por. ap. pyszka "człowiek dumny, zarozumialec", por. też ap. pyszny, BN)
PYTEL: Pytel, 1900; (por. ap. pytel "worek", BS)

R

RACHOWIC(Z): Rachowic, 1690; (por. ap. rachować "liczyć", SW)
RADWAN: Radwan, 1654; 1926; (por. im. Radwan, BN)
RADWANCZYK: Radwańczyk, 1668, K; por. RADWAN
RADZIK: Radzik, 1664; (por. ap. radzik, radcowski "sołtys", SW)
RAMENDA: Ramenda, 1655; Ramęda, 1890; (por. ap. ramda "człowiek tęgi, kłoc; kobieta wysoka, tęga a niezgrabna", SW)
RAMSKI: Ramski, 1890; (por. n. m. Ramsowo, wś, WUN)
RAMZA: Ramza, 1754; 1926; (por. ap. niem. Rams; por. też n. os. Ramsz, BS)
RODZIC: Rodzic, 1668; (por. ap. rodzic, ród, rodzina, stp. rodzic "należący do tego samego rodu, krewny, R)
ROKOSSELAŁ: Rokososelak, 1680; (podstawa niejasna)
ROKOWSKI: Rokowski, 1657; 1926; (por. n. m. Roków, dawny powiat Wadowice, WUN)
ROMAN: Roman, 1760; (por. im. Roman, lac. Romanus, BS)
ROMAŃCZYK: Romańczyk, 1710; Romańczyk vulgo Dusza; 1926; por. ROMAN
ROMAŃSKI: Romański, 1890; (por. n. m. Romanowo, WUN)
ROŚNAK: Rośnak, 1693; (podstawa niejasna)
RUCHAŁA: Ruchała (f), 1661, K; (por. ap. ruchala, ruchać, BS)
RUDZIECKI: Rudziecki, 1800; (por. n. m. Rudzice, część żywca; Rudze, wś, WUN)
RULIŃSKI: Ruliński recte Rula, 1900, por. RULA
RULA: Rula, 1718; Rula Muzicus, 1742; Ruliński recte Rula, 1900; (por. ap. rula, rura)
RULKO: Rulko, 1708; por. RULA
RULKA: Rulka, 1792; por. RULA
RURA: Rura, 1670; (por. ap. rura, zdr, rurka)
RURKA: Rurka, 1661; 1727; por. RURA
RUSIK: Rusik, 1683; (por. n. etn. Rusin "z Rusi rodowity", por. też ap. rusy "rudawo żółty", por. też n. wł. Rusek "pospolicie Rosjanin"; BS)
RYBSKI: Rybski, 1792; (por. n. m. Rybie, WUN)
RYCZKO: Ryczko, 1749, K (por. im. Hryc, Hryc-Grzegorz, BN)
RYŻANIEC: Ryżaniec, 1660; (por. ap. ryżaniec, ryż "człowiek o rudych włosach", SW)
RZECKI: Rzecki, 1675; 1783; (por. n. m. Rzeck, wś; Rzecko, wś, WUN)
RZYCKI: Rzycki, 1668; 1820, K; (por. n. m. Rzycki, wś, dawny powiat Wadowice, WUN)

S

SAJDAK: Saydak, 1744; Wieyski vulgo Saydak, 1749; (por. ap. sajdak "koczan", BS)
SAPICKI: Sapicki, 1683; (por. n. m. Sapy, WUN)
SAWETKO: Sawetko, 1714; (podstawa niejasna)
SENNIK: Sennik, 1659; (por. ap. senny, sennik)

SERAFIN: Serafionka(f), 1790; (por. im. Serafin, BI)
 SIEDLAK: Siedlak, 1657; Szedlak, 1672; (por. ap. siedlak, siodlak, BN)
 SIEDLIK: Siedlik, 1674; por. SIEDLAK
 SIENKO: Sienko, 1731; (por. im. Sienko, Siemion)
 SIEPAK: Siepak, 1890; (por. ap. siepak "kat, oprawca, zbir, łapacz", siepać się "targać, szarpać się", BN)
 SIKORA: Sikora, 1742; 1900; (por. ap. sikora "1. ptak wróblowaty, 2. dziewczyna „koza”, BN)
 SIKORCZAK: Sikorczał, 1743; por. SIKORA
 SININIEC: Sininieć, 1658; (podstawa niejasna)
 SIODLARZ: Siodlarz, 1661; (por. ap. siodlarz "rzemieślnik wyrabiający siodła", BS)
 SIUPA: Siupa, 1691; (por. ap. siupać "siedzieć", SW)
 SIWEK: Siwek, 1785; (por. ap. siwy "białoszary, niebieskofioletowy", por. też ap. siwek, R)
 SIWIEC: Siwiec, 1794, K; 1914; (por. ap. siwiec "człowiek oswiały" BS)
 SKALSKI: Skalski, 1729; (por. n. m. Skala, Mstko, pow. olkuski, BS)
 SKOWRON: Skowron, 1726, 1926; por. SKOWRONEK
 SKOWRONEK: Skowronek, 1657; 1710, K; (por. ap. skowronek)
 SKUROZINSKI: Skurozińska (f), 1774; (podstawa niejasna)
 SKUZA: Skuza, 1890; (por. ap. skuza "skąpiec, sknera, kutwa", SW)
 SLAGOR: Slagor, 1680; (podstawa niemiecka)
 SLAGORCZYK: Slagorczyk, 1675; por. SLAGOR
 SŁOWIK: Słowik, 1918; (por. ap. słowik)
 SMALEC: Smalec, 1673; 1890; (por. ap. smalec)
 SMALICEK: Smolicek, 1696; por SMALEC
 SMAZA: Smaza, 1655, K; (podstawa niejasna, może ap. zmaza?)
 SMAZIK: Smazik, 1673; 1890; por. SMAZA
 SMOLIKOWSKI: Smililkowski, 1762; (por. n. m. Smoliki, cz. Kęt, WUN)
 SOBAŁCZYK: Sobalczyk, 1767; (por. im. Sebastian, gw. zdr. Sobek, BN)
 SOBIESZCZAŃSKI: Sobieszczański, 1760; (por. n. m. Sobieszczany, wś., WUN)
 SOBOLAK: Sobolak, 1779; (por. ap. soból)
 STYŁA: Styła, 1665; Styła vulgo Kotuś, Styła vulgo Bylica, 1767; (podstawa niejasna)
 SUCHEK: Suchek, 1914; (por. ap. suchy)
 SUCHOCKI, 1739; (POR. N. M. Sucha, wś. Sucha Beskidzka, mst., woj. bielskie, WUN)
 SUMERA, 1706; (por. ap. sumer "chleb", SW)
 SUPICHA: Supicha, 1669; (podstawa niejasna)
 SUTOR(fac): Szczur Sutor, 1784; (por. lac. sutor "szewc, lotacz", BS)
 SWOBODA: Swoboda, 1795; Swoboda Popinator, 1802; (por. ap. swoboda, R)
 SYREK: Syrek, 1755, K; (por. ap. ser, gw. syr, zdr. serek, syrek, BS)
 SZAFRAN: Szafran, 1914; (por. ap. szafran "roślina z rodziny kosaćcowatych", BN)
 SZAFRAŃSKI: Szafranski, 1772; (por. n. m. Szafrany, WUN)
 SZALA: Szala, 1680; (por. im. Salomon, por. też ap. szala, BA)
 SZAREK: Szarek, 1801; (por. ap. szarek "chlystek, obszarpaniec, chudzina", szary, ciemno-siwy, popielaty, BN)
 SZCZEPANIAK: Szczepaniak, 1890; (por. im. Szczepan)
 SZCZEPEK: Szczeppek, 1662; (por. im. Szczepan)
 SZCZERBA: Szczerbina (f), 1762; (por. ap. szczerba)
 SZCZERBOWSKI: Szczerbowski, 1890; (por. n. m. Szczerbowa, wś.)
 SZCZERZYK: Szczerzyk, 1763; (por. ap. szczery, szczerzyć, BS)
 SZCZUR: Szczur, 1709; Szczur Sutor, 1784; 1926; (por. ap. szczur)
 SZCZURCZYK: Szczurczyk, 1683; por. SZCZUR
 SZCZUREK: Szczurek, 1664; por. SZCZUR
 SZCZUROWICZ: Szczurowicz, 1658; por. SZCZUR

SZCZUROWSKI: Szczurowski, 1664; (por. n. m. Szczurowa, Szczurów, ws.)
SZCZURZYK: Szczurzyk, 1661; Scurzyk, 1664; por. SZCZUR
SZCZYGIEL: Szcztgiel, 1796; (por. ap. szczygiel)
SZCZTPLÓ: Koczur vulgo Szczypló, 1763; Szczypló, 1772; (por. ap. szczypta)
SZCZYPTA: Szczypta, 1725; 1755, K; (por. ap. szczypta "żdziebło, kruszyna, odrobina", BN)
SZKOT: Szkot, 1727; (por. n. wł. Szkot)
SZOPA: Szopa, 1710; (por. ap. szopa "obora", BS)
SZWED: Szwed, 1681; (por. n. wł. Szwed)
SZYMCZAK: Szymczak, 1670; (por. im. Szymon, zdr. Szymek)
SZYMONEK: Szymonek, 1659; 1900; (por. im. Szymon, Szyman)
SZYMONIC(Z): Szymonic, 1664; (por. im. Szymon)
SZYMONCZYK: Szymończyk, 1676; por. SZYMONEK

Ś

ŚCIGALSKI: Ścigalski, 1890; (por. ap. ścigać (się))
ŚLIWA: Śliwa, 1875; (por. ap. śliwa)
ŚMIETANKA: Śmietanka, 1655; (por. ap. śmietana, zdr. śmietanka)
ŚWIĄTEK: Świątek, 1676; Świątek, 1684; Szwiętek, 1765; Świątek, 1926; (por. ap. świątek
"1. osoba święta, święty, 2. obraz świętego, figura świętego", por. też im. Świętosław,
BN)
ŚWIĘTOWICZ: Świętowicz, 1666; (por. ap. świętować)

T

TABORSKI: Taborski, 1914; (por. n. m. Tabor, WUN)
TALAGA: Talaga, 1914; (por. ap. talaga "stara bryczka", BN)
TARABUŁA: Tarabula, 1926, (podstawa niejasna)
TARGOSZ: Targosz, 1757; 1808, K; 1926; (por. ap. targać "rwać, szarpać", por. też ap.
targ "rynek, jarmark", R)
TARKOCIK: Tarkoczyk, 1673; por. TARKOTA
TARKOCIK: Tarkocik, 1675; por. TARKOTA
TARKOTA: Tarkota, 1675; (por. ap. tarkotanie, trajkot, turkot, gwar, wrzawa,
zgiełk", SW)
TEXTOR (łac): Textor, 1742; Kierpiec Textor, 1803, K; (por. łac. textor "tkacz, sukiennik",
BS), por. KIERPIEC
TERNOWSKI: Ternowski, 1660; (podstawa niejasna, por. n. m. Ternawiec?)
TOMASZCZYK: Tomaszczyk, 1801; (por. im. Tomasz)
TORBACZEK: Torbaczek, 1655; (por. ap. torba, torbacz)
TREBUŃIAK: Trebuniak, 1914; (por. im. Trzebieśław, Trzebiemyśl, BN)
TRYLUSIK: Trylusik, 1654; (por. ap. trel, tryl, trylic "1. mówić, śpiewać na inną nutę, dowo-
dzić inaczej, 2. gadać dużo, robić plotki", SW)
TRZASK: Trzask, 1696; 1926; (por. ap. trzask "drzazg", BS)
TULIŃSKI: Tuliński, 1678; (por. ? n. m. Tulice, ws. WUN)
TURALA: Turala, 1720; 1900; (por. ap. tur, por. też ap. turać "turlać", R)
TUREK: Turek, 1914; (por. ap. tur. turek, BS)
TUSZEWSKI: Tuszewski, 1716; (por. n. m. Tuszewo, ws. WUN)
TUSZYŃSKI: Tuśiński, 1669; Tuszyński, 1803; (por. n. m. Tuszyn, mstko, pow. łódzki, BN)
TWARÓG: Twaróg, 1679; Twaróg vulgo Banduła, 1760; 1918; (por. ap. twaróg, BS)
TWAROŻEK: Twarożek, 1663; Twarosek, 1692; por. TWARÓG
TYRALIK: Tyralik, 1890; por. TYRAŁA
TYRAŁA: Tyrała, 1914; (por. ap. tyrać "1. ponieierać, 2. psuć, niszczyć, 3. trwonić, 4.
pomiać kimś", BN)

U

URBAŃCZYK: Urbańczyk, 1706; (por. im. Urban)
 URBAŃSKI: Urbański, 1710; (por. n. m. Urban, Urbany, wS., WUN)

W

WACŁAWIK: Waclawik Textor, 1742, K; Waclawik, 1811, K; (por. im. Waclaw)
 WADOWICKI: Wadowicki, 1789; (por. n. m. Wadowice, WUN)
 WALASEK: Walasek, 1669; (por. im. Walenty, BS)
 WALERAK: Walerak, 1918; (por. im. Walerian, Walery, BI)
 WANDA, WĘDA: Wanda, 1914; Węda, 1926; (por. im. Wanda)
 WARMUZ: Warmuz, 1926; (por. ap. warmuz "potrawa góralska", BN)
 WAWER: Wawer, 1914; (por. (?)im. Wawrzyniec, por. też n. m. Wawer, WUN)
 WAWRO: Wawro, 1918; (por. im. Wawrzyniec)
 WAWRZYN: Wawrzyn, 1708; (por. ap. wawrzyn), por. też WAWRZYNIEC
 WAWRZYNIEC: Wawrzyniec, 1697; (por. im. Wawrzyniec, BS)
 WAWRZYŃCZAK: Wawrzyńczak, 1715; por. WAWRZYNIEC
 WAWRZYNIEC: Wawrzyniec, 1697; (por. im. Wawrzyniec, BS)
 WAWRZYŃCZAK: Wawrzyńczak, 1715; por. WAWRZYNIEC
 WĄDRZYK: Wądrzyk, 1914; (podstawa niejasna)
 WĄTROBA: Wątroba, 1663; 1926; (por. ap. wątroba)
 WĄTROBIK: Wątrobik, 1654; 1742; por. WĄTROBA
 WCISŁO: Wcisło, 1661, 1926; (por. ap. wcisnąć, BS)
 WCIŚLAC(Z)EK: Wciślaczek, 1684; por. WCISŁO
 WCIŚLIK: Wciślík, 1657; por. WCISŁO
 WATON: Weton, 1751; (podstawa niejasna)
 WĘDA: por. WANDA
 WIATER: Wiater, 1683; (por. ap. wiatr)
 WIDER: Wider, 1680; 1926; (podstawa niemiecka)
 WIDLARCZYK: Widlarczyk, 1747; por. WIDLARZ
 WIDLARZ: Widlarz, 1730; 1926; (por. ap. widły)
 WIECZOREK: Wieczorek, 1890; (por. ap. wieczór, zdr. wieczorek; por. też ap. wieczorek "nietoperz", BN)
 WIEJSKI: Wieyski, 1783; Wieyski vulgo Saydak, 1749; (por. n. m. Wieś, np. Nowa Wieś, Stara Wieś, WUN)
 WILC(Z)AK: Wilcak, 1661; por. WILK
 WILCZYŃSKI: Wilczyński, 1716; (por. n. m. Wilczyn, wS., WUN)
 WILK: Wilk, 1720; (por. ap. wilk)
 WISŁOCKI: Wisłocki, 1657; (por. n. m. Wisłok Wielki, wS., pow. sanocki, BS)
 WŁODARCZYK: Włodarczyk, 1772; (por. ap. włodarz " 1. zwierzchnik, 2. karbowy, gu-mienny, 3. wójt wiejski", BN)
 WOJASZKIEWICZ: Wojaszkievicz, 1797; (por. im. Wojciech)
 WOJTAK: Wójtak, 1926; (por. im. Wojciech, zdr. Wójtak)
 WOJTALA: Wójtala, 1684; Wójtala, 1918; (por. im. Wojciech)
 WOJTALKOWICZ(Z): Wójtalkowicz, 1671; por. WOJTALA
 WOLAS: Wolas, 1926; (por. ap. wole)
 WOLNIAK: Wolniak, 1669; por. WOŹNIAK
 WOŹNIAK: Woźniak, 1655; Woźniak vulgo Adamczyk, 1759; 1926; por. WOŹNY
 WOŹNY: Woźny, 1707; (por. ap. woźny "sługa sądowy", BN)
 WÓJCİK: Woycik, 1664; Wójcik, 1741, K; 1926; (por. ap. wójt, BS)
 WRÓBEL: Wróbel, 1914; (por. ap. wróbel)

WRÓBLEWSKI: Wróblowski, 1800; (por. n. m. Wróblów, WUN)
WYDRA: Wydrzyna (f), 1728; (por. ap. wydra "1. brodawka na twarzy, 2. zwierzę drapieżne z rodziny kun", BN)
WYMYSŁO: Wymysło, 1900; (por. ap. wymysł)
WYROBISZ: Wyrobisz, 1787; (por. ap. wyrobić)
WYWIJACZ: Wywijacz, 1716 (por. ap. wywijacz "1. ten, co zwykle wywija albo co wywinął, 2. ten, co się wywinął, wyłgus, wykpis", SW)

Z

ZACINA: Zacina, 1659; (por. ap. zacinać)
ZAJĄC: Zając, 1662; Zajęc, 1662; Zajęc Ferrifaber, 1751; 1926; (por. ap. zając)
ZAJDA: Zajda, 1926; (por. ap. zająć, zajądę, R)
ZALEJSKI: Zalejski, 1787; (por. n. m. Zalesie, WUN)
ZASADZKI: Zasadzki, 1739; (por. n. m. Zasady, WUN)
ZAWIŁO: Zawilo, 1914; (por. ap. zawilo, zawiły)
ZAZOWSKI: Zazowski, 1745; (podstawa niejasna)
ZBYMASZEK: Zbymaczek, 1678; (podstawa niejasna)
ZĘBALIK: Zębalik, 1691; (por. ap. zęb)
ZIELASKOWICZ: Zielaskowic Organarius, 1719; (por. ap. żelasko, gw. zielasko)
ZGRZEBKA: Zgrzebka, 1708, K; (por. ap. zgrzebie "krótkie włókna pozostające przy czesaniu przędzy pomiędzy zębami szczotki, wyczeski lnu, konopi, 2. zgrzebywać - grzebać do kupy", SW)
ZŁY MACIEK: Zły Maciek, 1699; (por. ap. zły+ im. Maciej, zdr. Maciek)
ZUBISKI: Zubiski, 1672; (por. słow. ap. zub "zęb", BN)

Ż

ŻACZEK: Żaczek, 1689; por. ŻAK
ŻAK: Żak, 1660; Żak Mercator, 1803; 1914; (por. ap. żak "uczeń szkolny, bakalarz, kleryk, rybał", BS)
ŻAKOWSKI: Żakowski, 1753; (por. n. m. Żakowo, Żaków), por. też ŻAK
ŻAREK: Żarek, 1718; (por. ap. żar "ogień, upał, R)
ŻUREK: Żurek, 1663; 1926; (por. ap. żur "polewka z kwaśnicy i owsianej mąki", BS)
ŻURKOWICZ: Żurkowicz, 1708; por. ŻUREK
ŻYDEK: Żydek, 1756; (por. n. wł. Żyd)

Wykaz skrótów

Opracowania

BE - Brückner A., Słownik etymologiczny języka polskiego, Warszawa 1970
BI - Bubak J., Księga naszych imion, Wrocław 1993
BN - Bubak J., Nazwiska ludności dawnego starostwa Nowotarskiego, cz. I - II,
BS - Bubak J., Słownik nazw osobowych i elementów identyfikacyjnych Sądecczyzny XV - XVII w. Imiona, nazwiska, przezwiska, cz. I A - M, cz. II N - Ż, Kraków 1992
G - Wielka Ilustrowana Encyklopedia Powszechna Wydawnictwa „Gutenberg” t. I - XVIIIw. Kraków [1929-1932]
L - Linde S. B., Słownik języka polskiego, t. I -VI, Warszawa 1951
ORG - Orgelbrand S., Encyklopedia powszechna, Warszawa 1883
PI - Poprek J., Ippoldt J., Wielki słownik niemiecko-polski, t. I A-K, t. II L-Z, Warszawa 1972

- R - Rymut K., Nazwiska Polaków, Wrocław 1991
 SG - Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich, t. I-XV, Warszawa 1880-1902
 SI - Słownik łacińsko-polski, oprac. K. Kumaniecki, Warszawa 1990
 SW - Karłowicz J., Krński A., Niedźwiedzki W., Słownik języka polskiego, t. I-VIII, Warszawa 1900-1927
 SP - Słownik polszczyzny XVI wieku, t. I-XVII, Wrocław 1966-1987
 STP - Słownik staropolski, red. S. Urbańczyk, t. I-IX, Wrocław 1953-1987
 UN - Urzędowe nazwy miejscowości i obiektów fizjograficznych. Powiat wadowicki, red. W. Taszyński, Warszawa 1964
 WUN - Wykaz urzędowych nazw miejscowości w Polsce, t. I-III, Warszawa 1981

Skrót nazwy miejscowości

K- Kaczyna

Inne

ap. -apelativum, apelatyw	por.- porównaj
cz.- część	pow.- powiat
dawn.- dawniej, dawniejszy	przedm.- przedmieście
f.- feminium	przen.- przenośnie
gm.- gmina	ps.- przysiółek
gw.- gwarowy	ros.- rosyjski
n.- nazwa	słow.- słowacki
n.etn.- nazwa etniczna	stp.- staropolski
niem.- niemiecki	węg.- węgierski
n.m.- nazwa miejscowa	wsch.- wschodni
n.nar.- nazwa narodowości	woj.- województwo
n.os.- nazwa osobowa	ws.- wieś
n.ter.- nazwa terenowa	zdr.- zdrobnienie
n.wł.- nazwa własna	znac.- znaczenie
pol.- polski	

*

Ewa Widlarz – absolwentka polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, mieszkanka Choczni.